

Ogentroost

EEN grasveld, glad als een goed aangetrokken, groen beddelaken. Aan de randen van dat klassieke struikgestruweel. Daar achter 't hout en 't gebladerte van lichte boomsoorten, berk, vlier, prunus en zo.

Nou? Wat is dat?

Dat is, vergissing uitgesloten, een goed Hollands plantsoen, elk gemeenteplantsoen. Oké, we zijn er aan gewend geraakt. Evenals aan de heren van de Gemeentelijke Plantsoendienst, die er dromerig in aan 't frutselen zijn. Alles er uit rukken dat géén struweel, lichte boomsoort of gazongras is. Er tulpen in plantend waaraan Moeder Natuur zich de ogen uitkijkt want zó heeft zij ze nooit bedacht, gemaakt noch bedoeld.

Toch is er in Heerenveen iets totaal anders. En tegelijk toch ook gemeenteplantsoen. Maar dat komt weer uit de koker van tovenaars Louis LeRoi, bekend van radio en teevee, van lezingen en overvloedig geïllustreerde interviews.

LeRoi heeft (onder andere) verschrikkelijk de pest gekregen aan het gefrustreerde dametje, dat, na alle gedwongen en jaren herhaalde bezoeken aan het boudoir van Madame Beschaving, van Natuur geworden is. Er is nauwelijks iets natuurlijks meer aan dat overbeschaafde Natuurtje. Bovendien zullen de schoonheidsingrepen haar nog es de das om doen. Ze zal er zeker, gekruid, gepoederd, gevijld en geshampood, aan bezwijken.

„Redt Moeder Natuur uit de weke, geparfumeerde handen van Madame

Beschaving: Laat 'r groeien, laat 'r bloeien!" roept LeRoi vanaf teevee, pagina en podium. „Laat 'r zelf dollen en stoeien, gelijk ze deed in alle tijden en zoals het haar lust!"

In het raam van deze hernieuwde benadering is nu (onder andere) dat hoogst ongebruikelijke gemeenteplantsoen (zo weinig Hollands, zo zeer natuur) in Heerenveen tot stand gekomen. Niet meer dan zes meter breed is het. Ter linkerzij daarvan de eengezinswoninkjes met doorzonruit van overal; ter rechter de lage flatbouw met het gapende grijs-betonnen bekje van het gezamenlijke entree. Maar wél anderhalve kilometer loopt het door. En de doorzonwoninkjes en flats aan weerszijden hollen mee, zien versteend van verbazing uit en neer op wat Moeder Natuur daar nou toch allemaal ligt te bekokstoven nu ze even mag van de Heerenveense gemeente, op aandringen van adviseur LeRoi.

STENEN heeft ze gekregen, bakstenen, die daar zo maar liggen, ongehoord voor een plantsoen, maar ongestraft, kriskras in 't rond. Want stenen geven kalk aan de bodem, wist LeRoi, en ze houden de warmte vast. En de reeds allerwegen de nek omgedraaide kruidjes vonden 't lekker. Ze kropen er onder en kruipen er nu ook bovenop. Er staan óók berken daar en vlieren, maar die doen in Heerenveen met takken en twijgen maar net wat ze invalt. Ze hebben voetenkussens gemaakt van wilde violen en het boerennarcisje. En LeRoi maakte er een troep van bast,

blaren, takken en stenen. Een Japanse kers zit er niet tussen want een Japanse kers heeft niks te zoeken in de Hollandse natuurkeuken. Het paadje van stenen, gebroken tegels en stukken spoorbiels, waarop muurpeper en mos aangenaam vegeteren, slingert er (zoveel als mogelijk is op een zes meter breedte) de hele anderhalve kilometer doorheen. Een vijvertje met grassen en sprieten, en nu maar hopen dat dotter en lis weer van hun sterfbed willen verrijzen.

Hier en daar vrij lage slordige muurtjes waartegen en waarop het een vrolijk gedrang is van, wegens onkruid beschuldigde en ter dood veroordeelde, nagenoeg verdwenen stukjes flora uit de oude doos: Lievevrouwenbedstro. Blauwe koekoeksbloem. Gele dovenetel. Ogentroost. Penningkruid. Plantjes mijner jeugd, die van LeRoi's, die van menig omwonende uit de doorzon- en inkiijkwoninkjes. Die zien het aan. Die kijken er naar. Die krijgen er lol in. Die stappen er in rond. Die mogen er zelfs een beetje in werken. Want dat is het aardigste aan natuur als ze uit de beschaafde boudoirsfeer is gehaald en weer een beetje in 'r natuurlijke element komt: je hoeft niet alleen maar te kijken om te weten „Gras, Struweel, Lichte Boomsoorten, Oja, Plantsoen", over en sluiten. Het Heerenveense plantsoen laat zien dat iedere centimeter anders wordt als je natuur 'r gang laat gaan. En op zes meter al kijk je dan je ogen uit. Wat béter is, om niet te zeggen natuurlijk, dan dat natuur haar ogen uit moet kijken op tulpen waarvan ze haar levensdagen niet gedroomd heeft.

Saartje Burgerhart